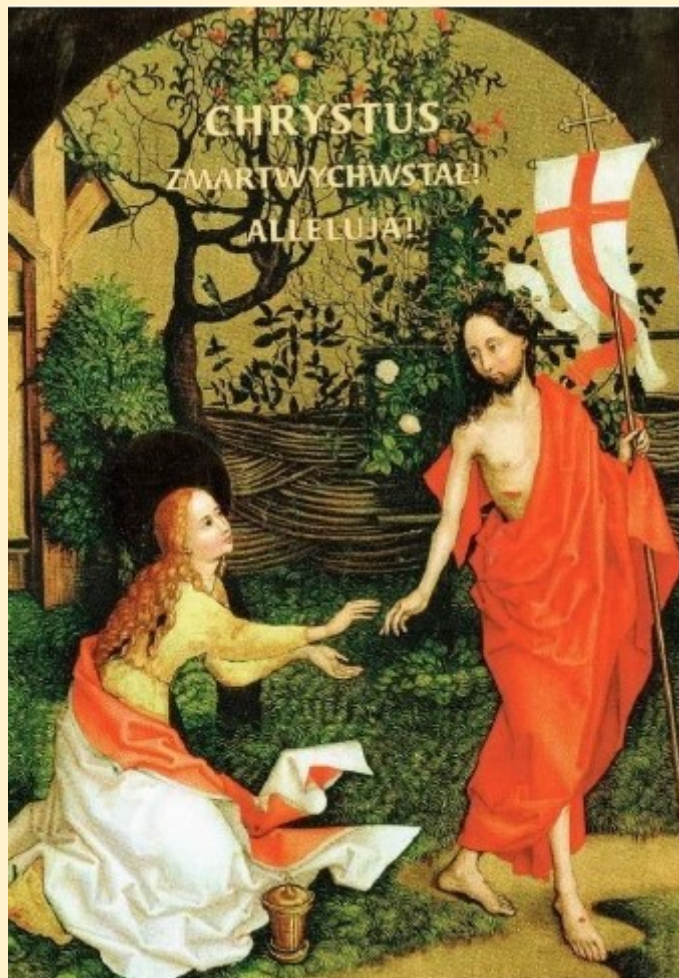

Stowarzyszenie Pamięć Kapelanów Katyńskich

Biuletyn Nr 9

Warszawa, 10 kwietnia 2020 r.

**Drodzy Członkowie i Przyjaciele naszego stowarzyszenia,
przed nami Święta Wielkanocne, do których przygotowujemy się w wyjątkowych
okolicznościach. Wszyscy z pokorą przeżywamy trudny okres zarówno w wymiarze
indywidualnym, jak i społecznym. Niech cnota nadziei, fundamentem której jest łaska
Boża, będzie dla Was w tych dniach prawdziwym drogowskazem. Niech Was prowadzi
ku nadprzyrodzonej szczęśliwości w Bogu.**

Zarząd SPKK

Wydarzenia

1.

W Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych **1 marca br.** w kościele św. Jądwigi w Dębicy odsłonięto tablicę upamiętniającą dwóch kapelanów Wojska Polskiego - ks. ppłk. Andrzeja Niwę, absolwenta dębickiego Gimnazjum, oraz ks. mjr. Stanisława Matznera urodzonego w Dębicy. Tablicę odsłoniła p. Maria Dubrawska, krewna ks. ppłk. Andrzeja Niwy i członkini naszego stowarzyszenia. Aktu poświęcenia dokonał ks. płk SG Zbigniew Kępa, Asystent Kościelny naszego stowarzyszenia. Tablicę ufundowało nasze stowarzyszenie.

Relacja w „Gościu Niedzielnym”:

<https://tarnow.gosc.pl/doc/6190819.Debica-Zgineli-smiercia-meczenska>

2.

Pan red. Bogusław Szwedo, ze wsparciem finansowym Ordynariatu Polowego napisał i wydał słownik biograficzny pt. **„Wierni do Końca. Kapelani wojskowi ofiary zbrodni katyńskiej”**. W słowniku znajdują się biografie wszystkich znanych na dzień dzisiejszy kapelanów wojskowych – różnych wyznań – ofiar zbrodni katyńskiej.

Zarząd naszego stowarzyszenia bardzo serdecznie dziękuje autorowi i Ordynariatowi Polowemu za tę cenną inicjatywę sfinansowaną w 80. rocznicę zbrodni katyńskiej. Przez cały czas powstawania, aktywnie wspieraliśmy to cenne dzieło.

Wszyscy członkowie naszego stowarzyszenia, do końca czerwca br. otrzymają tę publikację, razem z innymi powstającymi obecnie książkami.

3.

Nakładem IPN w serii „**Bohaterowie Niepodległej**”, ukazała się broszura autorstwa p. dr. Grzegorza Łeszczyńskiego poświęcona **ks. ppłk. Józefowi Skorelowi**.

4.

5 marca w Niedzielę Palmową, w PR Rzeszów miała miejsce audycja poświęcona osobie ks. ppłk. Andrzeja Niwy. Swoje świadectwa w reportażu złożyli członkowie naszego stowarzyszenia p. Maria Dubrawska i p. Marian Szpunar oraz ks. Władysław Kozicki – proboszcz parafii garnizonowej w Rzeszowie.

Link do odsłuchania ciekawej audycji:

<https://www.radio.rzeszow.pl/#ajx/audycje/30539/w-obliczu-boga-slubuje-ojczyznie-rzecz-o-kapelanach-katynskich-ks-pplk-andrzej-niwa>

Zapowiedzi

Drodzy Czyciele Kapelanów Katyńskich,

Przyjrzyjmy się misji naszych Bohaterów, którzy pretendują do chwały ołtarzy. Mieli oni swoje plany duszpasterskie i życiowe, jednak ich ziemskie zamierzenia, jak się okazało, nie były zgodne z wolą Bożą. Modyfikowali swoje plany – ale woli Bożej, byli „wierni do końca”, aż do męczeńskiej śmierci!

My również jako stowarzyszenie, mamy swoje plany działalności na przyszłość, gdyż musimy postępować roztropnie. Jednak już dziś wiadomo, że nasze przedsięwzięcia, które planowaliśmy od miesięcy, będą musiały być zmienione. Taka jest wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba!

A zatem, mając to na uwadze:

– **w Wielkanoc 12 kwietnia**, w PR Rzeszów o godz. 16.05, będzie wyemitowany reportaż poświęcony ks. mjr. Stanisławowi Matznerowi;

– planowana na **19 kwietnia 2020 r. w Zręcinie** pod przewodnictwem JE Ks. Abp. Adama Szala uroczystość odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej ks. mjr. Mieczysława Janasa – z uwagi na stan epidemii, nie odbędzie się!

– planowane uroczystości ku czci Kapelanów Katyńskich w **Nisku w dn. 26 kwietnia 2020 r.** – z uwagi na stan epidemii, nie odbędą się!

– planowana na **13 maja 2020 r.** we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej w Warszawie konferencję pt. „Eksterminacja kapelanów wojskowych po napaści ZSRR na Polskę w 1939 r.” – z uwagi na stan epidemii, nie odbędzie się!

W porozumieniu z prelegentami planujemy opracować i wydać artykuły konferencyjne w formie monografii.

– na dzień dzisiejszy nie odwołujemy planowanych **na 13-14 czerwca 2020 r.** uroczystość ku czci Kapelanów Katyńskich w sanktuarium w Kalwarii Pałacowskiej, połączonych z dorocznym Zebraniem Ogólnym Członków Stowarzyszenia.

W maju wszyscy członkowie otrzymają sprawozdanie z działalności stowarzyszenia za rok 2019. O ile nie będzie możliwości wspólnego spotkania w czerwcu, to odbędziemy Zebranie Ogólne Członków Stowarzyszenia w formie korespondencyjnej, co przewiduje nasz Statut.

– **6 września br.** planowane są uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej wszystkich Kapelanów Katyńskich w sanktuarium Matki Bożej Kębelskiej w Wąwolnicy. Będzie to dzień dorocznego odpustu w największym sanktuarium archidiecezji lubelskiej.

Bardzo dziękujemy Urzędowi ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych za włączenie się w ufundowanie tablicy pamięci.

– **13 września br.** w sanktuarium MB Jutrzenki Nadziei w Grodowcu (diec. zielonogórsko-gorzowska) planowane są

uroczystości poświęcenia Dębu Pamięci kapelanów katyńskich.

Wierzimy, iż uroczystość będzie stanowiła preludium przed odsłonięciem tablicy pamięci ku czci Kapelanów Katyńskich w 2021 r.

- **11 listopada br.** planowana jest uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej ks. kpt. Władysława Plewika w Krzepczowie.

- w **80. rocznicę zbrodni katyńskiej, w Wieruszycach** planowane jest nadanie mostowi na rzece Stradomce im. Ks. ppłk. Jana Leona Ziółkowskiego.

O wszystkich wydarzeniach, również niewymienionych powyżej będziemy informować na bieżąco.

Informacje skarbnika

Całościowe informacje finansowe przedstawimy w maju razem ze sprawozdaniem za rok 2019.

Zespół redakcyjny:

Łukasz Stefaniak – prezes, Barbara Tarkowska – wiceprezes, Martyna Turzyńska – sekretarz, Wiesław Czajka – skarbnik

Stowarzyszenie

Pamięć Kapelanów Katyńskich
ul. Kołowa 4/52, 03-536 Warszawa
tel. kom. 601 595 474

e-mail: stowarzyszenie.spkk@gmail.com
<http://kapelanikatynscy.pl>

Konto w BS Vistula

nr 44 9011 0005 3030 0083 2000 0017

B. Tarkowska, „Dzień 5 marca 1940 r. w obozach sowieckiej niewoli”

W dniu 5 marca 1940 r. komisarz spraw wewnętrznych ZSRR Ławrientij Beria złożył wniosek do Józefa Stalina, zatwierdzony przez Biuro Polityczne WKPb, w efekcie którego nastąpiła likwidacja ponad 22 000 polskich obywateli, którzy byli w obozach sowieckich po 17 września 1939 r. W uzasadnieniu wniosku komisarz Beria m. in. pisze: *Wszyscy oni są zawziętymi wrogami władzy radzieckiej, pełnymi nienawiści do ustroju radzieckiego. Jeńcy wojenni, oficerowie i policjanci, przebywający w obozach, próbują kontynuować działalność kontrrewolucyjną, prowadzą agitację antyradziecką ... Biorąc pod uwagę, że wszyscy oni są zatwardziałymi, nie rokującymi poprawy wrogami władzy radzieckiej, NKWD ZSRR uważa za niezbędne, rozpatrzyć w trybie specjalnym, z zastosowaniem wobec nich najwyższego wymiaru kary – rozstrzelanie ...*

Informacji o tym, co się akurat w tym dniu działo z jeńcami w obozach sowieckich, nie ma w literaturze katyńskiej, za wyjątkiem kilkunastu zapisów w pamiętnikach znalezionych w 1943 r. w czasie ekshumacji w Katyniu, które jeńcy Kozielska, nie przypuszczając, że ich życie wkrótce zakończy strzał w tył głowy, sporządzali w notesach, zeszytach, kalendarzykach kieszonkowych, na luźnych kartkach, pisząc dokładną datę „**5 marca 1940 r.**”. Tych zapisów nie zdążyły zniszczyć toksyny grobowe w ciągu trzech lat, jakie minęły od czasu zakopania martwych ciał do ziemi w lesie koło Katynia pod Smoleńskiem – zapisy niektórych oficerów tak wyglądały:

... 168 dzień w niewoli. Dość zimno, śnieżna zamieć ...

... Pogoda fatalna, śnieg sypie już trzeci dzień z rzędu, zaspy straszne ...

... Rano – zupa kasza na rybie śmierdzącej. Obiad – kapuśniak i kasza ...

... Znaczna dezynfekcja naszych pomieszczeń ...

... Rozdawali mydło, machorkę i zapałki ...

... Sprawa latrynowa wciąż tragiczna dla mnie, bo muszę chodzić daleko i o 5-tej rano ...

... Zajęli wczoraj parowozownię... Front się znowu odsunął ...

... Listy były. Wydali talony na pisanie listów ...

... Otrzymałem 2-gi list ...

... Było listów około 1200 – do mnie nic nie było.

... Dzisiaj miałem brzydki sen i otrzymałem z domu kartkę ...

... Życie płynie w strasznej tęsknocie, która z każdym dniem się powiększa, bo nie wiadomo gdzie i dokąd pójdziemy.

O dniu 5 marca 1940 r. w Ostaszkowie nic nie wiemy. Natomiast wiemy o tym, że 2 marca (a nie 5- marca) z obozu w Starobielsku pod specjalnym konwojem wywieziono do więzienia NKWD na Butyrkach w Moskwie grupę 10 starszych kapelanów zawodowych WP, w której byli: ks. mjr A. Aleksandrowicz, ks. mjr E. Choma, ks. ppłk Sz. Fedorońko, ks. mjr M. Ilków, ks. mjr S. Kontek, ks. mjr J. Potocki, rabin mjr B. Steinberg, ks. płk K. Suchcicki, ks. mjr F. Tyczkowski i ks. mjr W. Urban. Z tej grupy ks. mjr F. Tyczkowski został z Moskwy odesłany do obozu w Gria-zowcu i ocalał, ponieważ urodził się w USA. Natomiast pozostałych 9 kapelanów przewożono po dwóch albo

osobno do obozu w Kozielsku, gdzie było 2 kapelanów (ks. mjr J..L. Ziółkowski i ks. M. Cichowicz oraz 2 kleryków I. Drabczyński i A. Szeptycki), a stamtąd do Smoleńska, rozstrzelano w kwietniu – maju 1940 r. i razem ze wszystkimi jeńcami pogrzebano w lesie koło Katynia.

Kiedy Niemcy wiosną w 1943 r. odkryli groby polskich oficerów w Katyniu, rozpoznani zostali w czasie ekshumacji: ks. ppłk Sz. Fedorońko – kapelan prawosławny, ks. mjr M. Ilków – kapelan grecko-katolicki, kleryk A. Szeptycki i ks. mjr J. L. Ziółkowski – kapelan rzymskokatolicki. Wśród ekshumowanych było jeszcze 2 kapelanów WP majorów w mundurach, ale nie znaleziono przy nich dokumentów z nazwiskami i nie zostali rozpoznani. Jeden miał zaszytą w kołnierzu karteczkę z rosyjskimi literami, które mogły sugerować że to ks. mjr W. Urban, ale nie było pewności.